

Naziv kolegija	JAVNOPRAVNI POLOŽAJ STRANACA U HRVATSKOM I POREDBENOM PRAVU	
Nastavnici	prof. dr. sc. Jasna Omejec izv. prof. dr. sc. Marko Šikić doc. dr. sc. Lana Ofak doc. dr. sc. Frane Staničić	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	I, II, III i IV semestar Fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	Predavanja	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	3	
Broj sati po semestru	15	
Ciljevi kolegija		
Sadržaj kolegija		
<p>1. Uvod – povijesni razvoj, temeljni pojmovi, pravni izvori. Povijesni razvoj; od prava stranaca i prava azila do imigracijskog prava. Raščlamba javnopravnog statusa stranaca; načela diobe pravnog područja i temeljni pojmovi. Pravo stranaca – osnovne karakteristike i dvojbe (javno)pravnog položaja stranaca. Imigracijsko pravo – posljednji stadij razvoja prava stranaca. Pravo azila – posebnosti izbjegličkog statusa. Pregled domaćih i međunarodnih pravnih izvora</p> <p>2. Pravo stranaca. Osnovne odrednice javnopravnog tretiranja stranih državljana. Od klasičnih teorija (nacionalni tretman, ugovorni tretman) do modernih teorija (međunarodni minimalni standard, temeljna ljudska prava). Uži pojam prava stranaca; ulaz, kretanje, boravak i izlaz stranaca. Širi pojam prava stranaca; temeljna prava stranaca. Specifičnosti europskog prava stranaca; nacionalni (usporedni) primjeri i utjecaj prava EU-a. Pravo EU-a;</p> <p>3. Imigracijsko pravo. Prava čovjeka kao temelj imigracijskog prava. Razvoj međunarodnopravnog sustava zaštite prava stranaca; primjer Paktova UN-a (Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima), odnosno europskih konvencija (Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Europska socijalna povelja). Ekonomske migracije; posebnosti pravnog položaja radnika-migranata. Specifičnosti prava EU-a;</p> <p>4. Pravo azila i izbjegličko pravo. Razvoj od azila do izbjegličkog prava. Azil – osnove instituta. Nastanak izbjegličkog prava – uloga međunarodnog prava. UN-ova Konvencija o pravnom položaju izbjeglica – početak modernog međunarodnog izbjegličkog prava. Osnovne karakteristike međunarodnopravnog uređenja izbjegličkog prava. Pravo EU-a; kraj međunarodnog izbjegličkog prava? Fragmentiranje izbjegličkog prava. Novi instituti – primjeri privremene i subsidijarne zaštite stranaca u EU.</p> <p>5. Pravo stranaca u hrvatskom pravnom sustavu. Zakon o strancima i Zakon o azilu – novi legislativni instrumenti. Normativno objedinjavanje prava stranaca; primjer Zakona o strancima. Novi instituti hrvatskog prava stranaca – primjeri novih instituta (odgovornost prijevoznika i humanitarni boravak stranih državljana). Koncentracija nadležnosti MUP-a u pravu stranaca. Normativna regulacija azila u hrvatskom pravu; primjer Zakona o azilu. (Ne)usklađenost Zakona o azilu s relevantnim međunarodnopravnim izvorima i europskim pravom. Postupak ostvarivanja azila. Institut privremene zaštite u hrvatskom pravu.</p>		
Očekivani ishodi učenja		
<p>INTELEKTUALNE (KOGNITIVNE) VJEŠTINE: ZNANJE I RAZUMIJEVANJE</p> <p>Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasniti postojanje stranaca različitog pravnog statusa - imenovati pravne statute u kojima se mogu nalaziti stranci (apatrid, stranac na privremenom boravku, stranac na stalnom boravku, stranac državljanin treće države itd.); 		

- definirati stranca kao posebnu kategoriju osobe
- definirati schengenski provedbeni sporazum i izdvojiti njegove bitne karakteristike;
- opisati i diskutirati razvoj položaja stranaca u hrvatskom i poredbenom pravu
- prepoznati razliku između različitih pravnih statusa u kojima se stranac može nalaziti
- označiti različite hrvatske i europske dokumente koji se tiču položaja stranaca

PRIMJENA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- rukovati izvorima upravnog prava koji uređuju status stranaca na domaćoj, europskoj i međunarodnoj razini;
- samostalno primijeniti zakone koji uređuju područje statusa stranaca, opće i niz posebnih zakona koji uređuju ovo područje
- koristiti stečena znanja na praktičnim primjerima statusnih prava stranaca
- ilustrirati prava proizašla iz različitog pravnog statusa stranaca, primjerice pravo na azil, supsidijarnu zaštitu, rad itd.-

ANALIZA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- analizirati posljedice koje proizlaze iz činjenice da se stranac nalazi u ilegalnom boravku
- razlikovati prava koja ima pojedini stranac, ovisno o svom pravnom statusu te kako ih stranac može ostvariti
- povezati prava koja stranci imaju prema različitim osnovama, primjerice prema Zakonu o strancima i Zakonu o azilu
- riješiti konkretan problemski zadatak primjenom odgovarajuće pravne norme na činjenično stanje

SINTEZA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- osmisлити primjere u kojima će se ilustrirati način na koji će stranac ostvariti prava koja mu pripadaju;
- predložiti poboljšanja hrvatskog uređenja položaja stranaca i njegovo eventualno usklađivanje s uređenjem na europskoj i međunarodnoj razini;
- konstruirati rješenje problema koji nastaju zbog primjene različitih zakonskih i podzakonskih propisa koji su međusobno neusklađeni primjenjujući hijerarhiju propisa i institute (poput ekscelpcije nezakonitosti, obustave od primjene općeg akta, itd.);
- rasporediti uloge sudionika u postupku dodjele azila, supsidijarne zaštite, protjerivanja stranca, dodjele privremenog i stalnog boravka itd.

VREDNOVANJE

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- prosuditi ispravnost provedenog postupka odlučivanja o pravima stranca;
- preispitati zakonitost donošenja odluke u postupku odlučivanja o pravima stranca
- usporediti prava koja dobiva stranac ovisno o svom pravnom statusu
- preporučiti način rješavanja problema koji se mogu pojaviti glede pravnog statusa stranaca;

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- izraziti se jasno i precizno, prikazujući stečene ishode učenja;
- usmeno prezentirati usvojene ishode učenja;
- samostalno provesti virtualni postupak o pravima stranca;
- argumentirati svoje stavove o pitanjima iz područja pravnog statusa stranaca.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

Nastava se izvodi u obliku predavanja, individualnog rada sa doktorandima na konzultacijama, grupnim diskusijama, putem individualnog istraživačkog rada i dubljeg proučavanja pojedinih pitanja te u obliku mentorskog rada. Provjera znanja vrši se putem ocjene angažmana studenata na nastavi, rezultata grupnih diskusija te usmenog ispita. ECTS bodovi iz ovog kolegija mogu se steći i originalnim

znanstvenim istraživanjem umjesto polaganja ispita. To znanstveno istraživanje mora biti različito od znanstvenog rada nastalog u okviru znanstveno-istraživačkih seminara.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Kvaliteta i uspješnost izvedbe kolegija prati se redovitim evidencijama održane nastave, pohađanja nastave, položenih ispita, provedenih originalnih znanstvenih istraživanja te anonimnim anketama polaznika nakon odslušanog semestra. Informacije o zadovoljstvu doktoranada koriste se za unapređenja kvalitete izvedbe nastave.

Obveze studenata

Doktorandi su dužni pohađati nastavu, aktivno sudjelovati u realizaciji nastave i grupnim diskusijama te položiti usmeni ispit. ECTS bodovi iz ovog kolegija mogu se steći ili usmenim polaganjem ispita ili provedbom originalnog znanstvenog istraživanja.

Obvezna literatura

Staničić, F., Policijsko upravno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2015.
Lalić Novak, G., Sustav azila u Republici Hrvatskoj: dosadašnji razvoj i moguće perspektive, u: Župarić-Ilić, D. (ur.) Prvih deset godina razvoja sustava azila u Hrvatskoj (s osvrtom na sustave azila u regiji; Institut za migracije i narodnosti, Centar za mirovne studije, Kuća ljudskih prava (2013), str. 14-32.
Lalić Novak, G.; Europeizacija hrvatskoga sustava azila: mehanizmi i instrumenti utjecaja Europske unije na javne politike i institucije; Društvena istraživanja (2013), str. 237-255.
Šprajc, I. Pravni položaj stranaca u Republici Hrvatskoj - javnopravni aspekt, Zagreb, 1999.
Didier B., Elspeth G. (eds.) Controlling frontiers : free movement into and within Europe, Asghate, 2007.
Van der Mei, A. P: Free Movement of Persons within the European Community (Cross-Border Access to Public Benefits), Oxford-Portland, 2003
Anderson, M – Apap, J: Police and Justice Co-operation and the New European Borders, The Hague-London-New York, 2002.

Osnovna izborna literatura

Anderson, M – Apap, J: Police and Justice Co-operation and the New European Borders, The Hague-London-New York, 2002
Aviani, D., Upravni aspekti pravnog statusa stranaca u Republici Hrvatskoj, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, 30(1993),1.,
Boehning, W: Studies in International Labour Migration, London, 1984
Cohen, R (ed): The Cambridge survey of world migration, Cambridge, 1995
Cesarani, D – Fulbrook, M (eds): Citizenship, Nationality and Migration in Europe, London-New York, 1996
Dunne, M – Bonazzi, T (eds): Citizenship and Rights in Multicultural Societies, Staffordshire, 1995
Goodwin-Gill, G.S: International Law and the Movement of Persons between States, Oxford, 1978
Končar, P: Međunarodno delovno pravo, Ljubljana, 1993
Kritz, M.M – Lim, L.L. – Zlotnik, H: International Migration Systems (A Global Approach), Oxford, 1992
Mesić, M: Međunarodne migracije (tokovi i teorije), Zagreb, 2002
Pellonpaa, M: Expulsion in International Law, Helsinki, 1984
Butterworths handbook on immigration law, London, 2001
Gutzwiller, Baumgartner:, Schweizerisches Auslaenderrecht (2.Aufl.). München - Basel, 1997,
Shell, Debie et al., US Immigration and Citizenship, 2003.
Aleinikoff T.A. Immigration process and policy, St.Paul, Minnesota, više izdanja
Basic documents on international migration law, ed. R.Plender, Hague,Boston,London 1997.
Council of Europe achievements in the field of law - Nationality, Strasbourg, 1997.
Frowein J.A.-Wolf J. (Hrsg), Auslaenderrech im internationalen vergleich, Heidelberg, 1985.
Gulbrenkian P.-Badoux T. ed., Immigration law nad business in Europe, London, NY, Brisbane, Toronto,Singapore, 1993.
Jadoul-Mignon (dir.), Le droit des étrangers, Bruxelles, 1993.
Lilich R. B., The human rights of aliens in contemporary international law, Manchester,

Nguyen van Yen, C. Droit de l' immigration, Paris, 1986.
Weissbrodt, D. Immigration law and procedure,